

Nevndarlimur í sjúkrasystrafelagnum:

Vit hava ikki arbeitt ímóti sjúkrahjálparaútbúgving

Sjúkrasystrarnar hava bert spurt eftir ítökiligum upplýsingum um málið. Tær, sum skulu taka sær av upplýringini av sjúkrahjálparunum, hava ikki hoyrt eitt orð um ætlanina. Tað halda sjúkrasystrarnar vera løgið!

Felagið hjá føroysku sjúkrasystrunum — Dansk Sygeplejeråd Føroya deild — hevur ikki arbeitt móti ætlanini at stovna eina sjúkrahjálparaútbúgving í Føroyum.

Hetta sláa triggir nevndarlimir í sjúkrasystrafelagnum fast. Sosialurin hevur havt samrøðu við Sölvá Patursson, Annu Mariu Persson og Ásu í Gerðinum um útbúgvingarspurningin.

Í eini tíðindafrásøgn í Sosialinum fyrri stuttum, í samband við 10 ára dagin hjá Føroya Sjúkrahjálparaafelag, varð sagt, at sjúkrasystrafelagið hevur roynt at arbeiða ímóti einum sjúkrahjálpara-skúla.

Men hetta er ikki rætt.

Hinvegin hevur felagið hjá sjúkrasystrunum spurt Føroya Sjúkrahjálparaafelag um ítökilgar upplýsingar um ætlanirnar at stovna eina útbúgving. Somuleiðis hava sjúkrasystrarnar biðið um at fáa eitt eintak av tørvskanningini av sjúkrahjálparum, ið sjúkrahjálparaafelagið sigur seg hava gjørt. Men hana hevur sjúkrasystrafelagið ikki fingið.

Sjúkrasystrafelagið hevur eisini vent sær til formannin fyrri ráðleggingarnevndina fyrri Sjúkrahúsværk Føroya, Niels Bentzen. Ráðleggingarnevndin hevur mælt landsstýrinum at fáa eina sjúkrahjálparaútbúgving í lag sambært tørvskanningini hjá sjúkrahjálparaafelagnum. Sjúkrasystrarnar hava biðið ráðleggingarnevndina um grundgevingar fyrri, at nevndin hevur mælt landsstýrinum til at fara undir nevndu útbúgving.

At enda hevur sjúkrasystrafelagið biðið um at fáa landsstýrisins støðu í hesum máli. Higartil hevur landsstýrið bert givið tað svar, at felagið skuldi frætta aftur um ólavsekumundið í ár. Men enn er einki svar komið.

Áhugi fyrri heilsuverkinum sum so

Líkt er til, at hesin áhugin hjá sjúkrasystrafelagnum fyrri tí, sum fer fram innan heilsuverkið, verður lagdur út, sum um felagið hevur arbeitt ímóti ætlanini at skipa eina sjúkrahjálparaútbúgving.

— Men tað er tað avgjørt ikki. Vit hava áhuga fyrri øllum tí sum hendir innan heilsuverkið, og tí hevur felagið spurt seg fyrri hjá avvarandi myndugleikum, hvussu útbúgvingin skal fremjast í verki, siga Ása, Anna Maria og Sölvá.

Nevndin í sjúkrasystrafelagnum heldur tað vera løgið, at sjúkrasystrarnar sum tann størsti arbeiðsbólkurin í heilsuverkinum, og sum fær alla upplýsingina av sjúkrahjálparunum um hendi, ikki eru eftirspurdar.

Sambært tilmælinum hjá ráðleggingarnevndini skal sjúkrahjálparaútbúgvingin fara fram á Sjúkrasystraskúla Føroya. Hyggja vit at víður-skiftinum, aðrastaðni, t.d. í Danmark, er hetta ikki so løgið.

— Men sum er, er sjúkrasystraskúlin hart fyrirspurtur — sjálfur skúlin er alt ov litil og lærarakreftirnar eru ov fáar.

Tær triggjar greiða frá, at sjúkrasystrauðbúgvingin varð broytt fyrri nøkrum árum síðani. Hon er meira umfavnandi — bæði í teori og í praksis — og krevur nært samarbeiði millum skúla og deildir. Tí er arbeiðsbyrðan hjá sjúkrasyst:unum á deildunum eisini nógv økt. Harafturat eru deildirnar ikki nógvur í tali og ofta er trøngt bæði hjá starvsfólki og hjá sjúklingum.

— Um ein sjúkrahjálparaútbúgving skal setast í verk við fyrirmynduttan eftir, skulu hesar somu deildir eisini hava hesa útbúgving um hendi. Hvussu skal hetta kunna lata seg gera, tá tað er ringt sum er, spyrja tær triggjar sjúkrasystrarnar.

— Vit vita litið og einki um ætlaðu útbúgvingina. Vit mugu tí spyrja, hvat tað er, vit hava arbeitt ímóti, tí vit kunnu ikki

arbeiða ímóti nøkrum, tá vit ikki vita, hvør ætlanin er. Tí vilja vit fegnar hava at vita, hvaðan sjúkrahjálparaafelagið hevur hetta.

Seta spurnartekin við tørv

Í greinini í Sosialinum fyrri stuttum upplýstu nevndarlimir í Sjúkrahjálparaafelagnum, at tað er stórir tørvur á sjúkrahjálparum.

Nevndarlimirnar grundgeva henda tørvinn við, at ellis-, røktar-, vistar- og umlættingarheim annaðhvørt eru í gerð ella eru í umbúna. Sjúkrahjálpararnir meta, at tørvurin liggur um 40.

Men sjúkrasystrafelagið setir eitt spurnartekin við henda tørvinn, og ynskja at fáa hann nærri kannaðan.

Sjúkrasystrarnar geva sjúkrahjálparunum rætt í tí, at fyrri nøkrum árum síðani — tá ellis- og røktarheimini vórðu tikin í brúk — var knappliga brúk fyrri nógvum sjúkrahjálparum. Tá hendi tað seg eisini, at sjúkrahjálparar vórðu settir í stórv, sum upprunaliga vóru ætlað (normað) sjúkrasystrum.

Men sjúkrasystrarnar halda, at tá fólk við sjúkrasystrauðbúgving aftur eru tøk, eiga hesi at verða sett í stórvini, tá tey eru leys.

Henda støðan hevur kanska fingið formannin í sjúkrahjálparaafelagnum, Metu Johannessen, at siga á tíðindafundi fyrri stuttum: »Men nú eru nógvar — helst yvirpro-

duktion — og nú vilja tær hava stórvini aftur».

— Men hví skulu vit so fara at útbúgva sjúkrahjálparar, um so er, at nógvar sjúkrasystrar eru til taks, spyrja nevndarlimirnar í sjúkrasystrafelagnum.

Ikki spurningur í krónum og oyrum

Sjúkrasystrarnar seta eitt spurnartekin við, um tað er so nógv biligari at útbúgva sjúkrahjálparar enn sjúkrasystrar, sum sjúkrahjálparaafelagið annars visir á.

Sjúkrasystranæmingarnir fáa løn í trý ár av lærutíðini. Henda verður helvt um helvt borin av landskassa og ríkiskassa.

— Men hvussu við sjúkrahjálparaútbúgvingini, spyrja sjúkrasystrarnar. Skulu føroyingar gjalda alla hesa útbúgvingina, verður munurin minni!

Annars halda sjúkrasystrarnar, at tað er ikki rætt at tosa um krónur og oyru í hesum sambandi. Endamálið er at veita eina so goða sjúkrarøkt sum møgulegt.

— Higartil hevur sjúkrarøktin í Føroyum ligið á einum høgum støði samanborið við onnur lond, við tað at tað starvast so nógvar sjúkrasystrar á deildunum. Sjúkrasystrarnar halda tað eisini vera av størsta týdningi at verja um sjúkrasystrauðbúgvingina og altíð fáa hana so goða sum møgulegt. Serliga tá hugsað verður um, hvørji krøv verða sett til aðrar bólkar, eitt nú læknar.

— Vit eru eitt litið land og vit eiga at verja um sjúkrasystrauðbúgvingina. Útbúgvingin gevur eina autorisation. Sjúkrasystrarnar hava rætt at arbeiða kring allan heiminn, og tær eru tann einasti bólkurin innan sjúkrarøktina, ið hevur autorisation. Spurningurin er tí, um vit hava

— Vit eiga at verja um sjúkrasystrauðbúgvingina og hava hana so goða sum møgulegt. Serliga tá hugsað verður um aðrar bólkar, eitt nú læknar, siga triggjar sjúkrasystrar í samrøðu við Sosialin

ráð at hýsa fleiri útbúgvingum, siga tær triggjar.

Alt er sjúkrarøkt

— Sjúkrasystrar og sjúkrahjálparar hava ikki hvørt sitt arbeiðsøki. Hjálpararnir kunnu átaka sær ein part av arbeiðnum hjá systrunum, men undir vegleiðing og ábyrgd teirra. Hetta hevur gingið væl higartil, og vit vóna, at vit framvegis kunnu arbeiða saman — sjúkrahjálparar og sjúkrasystrar — um at veita sjúklinginum bestu røktina, siga nevndarlimirnar í sjúkrasystrafelagnum.

Í greinini í Sosialinum um sjúkrahjálparaafelagið varð annars ført fram, at talan er um hvørt sitt arbeiðsøki.

Sjúkrahjálparin hevur einki sjálvstøðugt arbeiðsøki. Arbeiðið hjá teimum liggur alt undir sjúkrasystrunum.

— Men ein sjúkrasystur kann altíð átaka sær tað arbeiðið, sjúkrahjálparin vanliga hevur — alt er sjúkrarøkt, siga tær triggjar, Sölvá, Anna Maria og Ása at enda.

jo-mo

Heldur tú ikki

sosialin